

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

12. ISVS Slovensko a Estonsko

Ing. Radim Dolák, Ph.D.

Cíle přednášky

- ✓ Mít přehled o ISVS ve vybraných zemích EU

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNÉ

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- Z důvodu zabezpečení dostatečného informování o všech oblastech sdružujících pojem „informatizace společnosti“ přistoupilo Ministerství financí SR, jako ústřední orgán státní správy pro oblast informatizace společnosti k vytvoření internetového portálu (webového sídla) www.informatizacia.sk.
- Web poskytuje především aktuální informace o aktivitách Sekce informatizace společnosti a o aktivitách Evropské unie v oblasti informatizace společnosti, dále o elektronických službách veřejné správy (eGovernment), o přínosech informatizace pro občany či podnikatele, poskytuje odborné texty, přehledy a charakteristiky oblastí informační společnosti, vládní dokumenty a materiály mimovládních organizací, průzkumy, statistiky a informace o událostech souvisejících s informatizací společnosti.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronické podobě výkonu působnosti orgánů veřejné moci a o změně a doplnění některých zákonů upravuje:

- některé informační systémy pro výkon působnosti orgánů veřejné moci v elektronické podobě;
 - elektronická podání, elektronický úřední dokument a některé podmínky a způsob výkonu veřejné moci elektronicky a elektronické komunikace orgánů veřejné moci navzájem,
 - elektronické schránky a elektronické doručování;
 - identifikaci a autentizaci osob;
 - autorizaci,
 - zaručenou konverzi;
 - způsob vykonání úhrady orgánu veřejné moci;
 - referenční registry.
-

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- Základní normou je Zákon č. 275/2006 Z.z. o informačních systémech veřejné správy a o změně a doplnění některých zákonů (ve znění následujících změn).
- Slovenský zákon se zabývá obdobnými oblastmi, jako zákon český.
- Aktuální legislativu pro oblast informatizace společnosti v gesci Ministerstva financí SR najdeme na webu na adrese:
<http://www.informatizacia.sk/legislativa-sr/684s>.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- Za vytváření, správu a rozvoj informačního systému veřejné správy odpovídá povinná osoba, která je správcem, zabezpečující výkon veřejné správy na určeném úseku veřejné správy podle zvláštního předpisu.
- Informační činnost vykonává povinná osoba, která je správcem nebo provozovatelem informačního systému veřejné správy.
- Provozovatelem ISVS je povinná osoba, fyzická osoba nebo právnická osoba určená správcem, která vykonává správcem určené informační činnosti; provozovatelem informačního systému veřejné správy může být i správce.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

Povinnými osobami pro účely zákona jsou:

- 1) ministerstva a další ústřední orgány státní správy;
- 2) Generální prokuratura Slovenské republiky, Nejvyšší kontrolní úřad Slovenské republiky, Úřad pro dohled nad zdravotní péčí, Úřad na ochranu osobních údajů Slovenské republiky, Telekomunikační úřad Slovenské republiky, Poštovní regulační úřad, Úřad pro regulaci síťových odvětví a další státní orgány;
- 3) obce a vyšší územní celky;
- 4) Kancelář Národní rady Slovenské republiky, Kancelář prezidenta Slovenské republiky, Kancelář Ústavního soudu Slovenské republiky, Kancelář Nejvyššího soudu Slovenské republiky, Kancelář Soudní rady Slovenské republiky, Kancelář veřejného ochrance práv, Ústav paměti národa, Sociální pojišťovna, zdravotné pojišťovny, Tisková agentura Slovenské republiky, Slovenská televize, Slovenský rozhlas, Rada pro vysílání a retransmisi;

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- 5) právnické osoby v zřizovatelské nebo zakladatelské působnosti povinných osob uvedených v předchozím;
- 6) komory regulovaných profesí a komory, na které je přenesen výkon veřejné moci s povinným členstvím;
- 7) fyzické osoby a jiné právnické osoby, na které je přenesen výkon veřejné moci nebo které plní úlohy na úseku přeneseného výkonu státní správy podle zvláštního předpisu.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- Ústřední portál veřejné správy (ÚPVS), jako informační systém veřejné správy na poskytování služeb a informací veřejnosti, zabezpečuje centrální a jednotní přístup k informačním zdrojům a službám veřejné správy.
- Informace z prostředí veřejné správy, které občan nebo podnikatel hledá, jsou mnohokrát součástí informačních serverů jednotlivých rezortů.
- Cílem ÚPVS je tyto informace a služby spájet a přehlednou a přístupnou formou poskytovat použivateli.
- Hlavní úlohou portálu je (podle charakteru životní situace, ve které se právě nachází) nasměrovat uživatele na využití konkrétní elektronické služby veřejné správy s využitím relevantních informačních zdrojů.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- Ve smyslu zákona č. 275/2006 o informačních systémech veřejné správy a o změně a doplnění některých zákonů je od 1. září 2013 správcem ÚPVS Úřad vlády SR.
- Ministerství financí SR koordinuje přepojení informačních systémů s ústředním portálem.
- Provozovatelem ÚPVS je Národní agentura pro síťové a elektronické služby (NA-SES), jako příspěvková organizace zřízená Úřadem vlády SR.
- Vytvoření v současnosti provozovaného řešení ÚPVS (v1.0) bylo spolufinancované Evropskou unií z prostředků Phare v rámci projektu "Transparency in Functioning of State administration and Public Self-administration".

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

Cílem národního projektu je zpřístupnit elektronické služby společných modulů ÚPVS, jakými jsou:

- Identity and Access Management - registrace, autentifikace a autorizace;
- Platební modul - realizace platby;
- eDesk modul – elektronická schránka pro účely doručování, podepisování dokumentů, evidence komunikace (podání a výstupů), zprostředkování platby;
- eNotify – notifikace uživatelů o událostech vyžadujících akci;
- eForm modul – správa elektronického formuláře;
- Modul centrální elektronické podatelny - ověření elektronického podpisu podání a vystavení potvrzení o přijetí podání;

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- **Modul dlouhodobého ukládaní elektronických spisových záznamů - zabezpečení dlouhodobého ukládaní elektronických spisových záznamů;**
- **Modul elektronického doručování – směřování elektronických zásilek, úřední elektronická tabule;**
- **Modul BPM - procesně-integrační platforma BPM;**
- **Přístupový komponent – modul pro poskytování a management informačního obsahu, označovaný aj jako Portál ÚPVS;**
- **Kontaktní centrum – modul pro zprostředkování poskytování služeb VS prostřednictvím telefonické komunikace.**

OBČANSKÝ PRŮKAZ S ELEKTRONICKÝM KONTAKTNÍM ČIPEM

- Elektronická identifikační karta bude sloužit, tak jako dosud platný občanský průkaz, k prokazování totožnosti při osobním styku s úřady a institucemi.
- Kromě toho s eID kartou bude možné prokazovat totožnost i v elektronickém prostředí při využívání elektronických služeb veřejné správy prostřednictvím internetu.
- Mezi takové služby patří na-příklad: nahlašování změn, podávaní žádostí, stížností, žalob, aukci, veřejné obstarávaní, služby katastru, služby daňového úřadu, eHealth (elektronické zdravotnictví), eVoting (elektronické volby a referenda) a podobně.
- Doba platnosti nového typu občanského průkazu – eID karty je 10 let.

Informační systémy veřejné správy na Slovensku

- eID karta se liší od starého občanského průkazu (vydávaného od července 2008) tím, že má na zadní straně navíc elektronický kontaktní čip.
- Na čipu jsou uložené údaje uvedené na občanském průkaze: jméno, příjmení, adresa, datum narození a údaje o platnosti dokladu.
- V případě zájmu si může občan zvolit, jestli má čip obsahovat aj jiné údaje, např. údaje potřebné pro vytváření zaručeného elektronického podpisu (ZEP). Ten bude v elektronické komunikaci občana s úřady anebo komerčními institucemi rovnocennou náhradou vlastnoručního podpisu.
- Jestli se občan rozhodne využívat ZEP, požádá příslušné pracoviště o vydání kvalifikovaného certifikátu na jeho tvorbu.

ELEKTRONICKÉ SCHRÁNKY

- Elektronické schránky jsou vytvořené pro občany Slovenské republiky, kteří dovršili k danému datu 18. rok života.
- Přihlašovaní do elektronických schránek je podle zákona o e-Governmentu umožněné jenom prostřednictvím elektronického občanského průkazu – tzv. eID karty, vydané po 1. prosinci 2013.
- Držitelé aktivované eID karty a zaručeného elektronického podpisu mají k dispozici například následující služby: služby z agendy hlášení trvalého a přechodného pobytu a to včetně získání potvrzení online, služba modifikace kontaktních údajů, která umožňuje přihlášenému uživateli modifikovat e-mailovou adresu, telefonní číslo a diskrétní údaj evidovaný v informačním systému agendy občanských průkazů.

INTEGROVANÉ OBSLUŽNÉ MÍSTO

- Integrované obslužné místo vykonává činnost osvědčující osoby a zabezpečuje přístup ke službám veřejné správy poskytovaným povinnými osobami, zvláště podávání návrhů, žádostí a jiných podání povinným osobám a jinou komunikaci s povinnými osobami.

Informační systémy veřejné správy v Estonsku

- Estonsko bývá často dáváno za příklad velmi efektivního zavedení eGovernmentu v rámci Evropské Unie.
 - Konkrétně je za rozvoj informační politiky odpovědné Ministerstvo hospodářství
 - a spojů, kdy toto Ministerstvo zpracovává státní hospodářskou politiku a plán hospodářského rozvoje státu a současně připravuje příslušnou legislativu v řadě oblastí, mezi které patří informatika, rozvoj státních informačních systémů, výzkum a rozvoj a inovace.
 - V rámci ministerstva je za IT legislativu, koordinaci státní IT politiky atd. odpovědný Odbor státních informačních systémů.
-

Informační systémy veřejné správy v Estonsku

V rámci Estonska jsou zřízeny následující instituce pro podporu ICT, ISVS a eGovernmentu:

- Úřad pro informační systém**, který byl zřízen v roce 2011 a koordinuje rozvoj a správu státního informačního systému, organzuje aktivity v oblasti informační bezpečnosti a řeší bezpečnostní incidenty, ke kterým došlo v estonských počítačových sítích. Poskytuje rovněž poradenství poskytovatelům veřejných služeb v otázkách správy informačních systémů a monitoruje je.
- Rada e-Estonska**, založená v roce 2014, je vládním výborem, který řídí rozvoj digitální společnosti a elektronické správy v Estonsku, zejména implementaci národní digitální agendy. Členy rady je pět odborníků a zástupců z odvětví ICT a tři ministři. Předsedá mu premiér. Ostatní členové vlády a další odborníci jsou zapojeni do práce na základě potřeby.

Informační systémy veřejné správy v Estonsku

- Estonská asociace informačních technologií a telekomunikací což je nezisková organizace zaměřená na sdružování estonských IT a telekomunikačních společností. Asociace podporuje spolupráci členských společností při rozvoji Estonska směrem k informační společnosti, zastupuje a chrání jejich zájmy a vyjadřuje své společné postoje. Mezi hlavní aktivity sdružení patří popularizace informačních a komunikačních technologií, podpora odborného vzdělávání a novelizace legislativy.

Informační systémy veřejné správy v Estonsku

- V rámci digitalizace veřejné správy je Estonsko známé také svým zajímavým a úspěšným projektem tzv. e-Pobytu (e-Residency), který byl první svého druhu na světě.
 - Tento projekt umožňuje i cizincům získat estonskou elektronickou identitu, tzv. elektronický pobyt.
 - Elektronický pobyt ale není spojen s právem pobývat na estonském území, jde výhradně o elektronickou identitu pro komunikaci na dálku s orgány veřejné správy, má např. usnadnit cizincům zakládání estonských společností na dálku, a to i těm, kteří do Estonska nikdy nepřcestují.
 - V počátcích měl projekt e-Pobytu také významnou symbolickou úlohu a měl ukázat, že se řada činností a interakcí osob nejen s veřejnou správou přesouvá do digitálního prostoru.
-

DĚKUJI ZA POZORNOST